

Høgskolen i Molde

KD

06 DES. 2006

200605012-45

Kunnskapsdepartementet
Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119

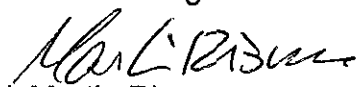
0032 Oslo

Deres ref: 200605012
Vår ref: 2006/531-008
Saksbehandler: Sissel Anne Waagbø
Tlf: 71214130
Faks:
E-post: post@hiMolde.no
Molde: 27.11.2006

Sammen om kunnskap II - Operasjonalisering av indikatorer for formidling - høringsuttalelse

Vi viser til brev datert 28.8.06 om høring av Sammen om kunnskap II – Operasjonalisering av indikatorer for formidling. Uttalelsen fra Høgskolen i Molde følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Martin Risnes
Rektor

Kjell Bugge
Direktør

Vedlegg

- 1 Høringsuttalelse av Sammen om Kunnskap II - Operasjonalisering av indikatorer for formidling

SAMMEN OM KUNNSKAP II – HØRINGSUTTALELSE FRA HØGSKOLEN I MOLDE

Generell kommentar

Høgskolen i Molde (HiM) mener det er positivt at formidling og samfunnskontakt teller med i inntektsgrunnlaget for UH-sektoren og at dette er en naturlig konsekvens av kravet til UH-sektorens regionale relevans. Med den store variasjon som kjennetegner sektoren, vil det nødvendigvis være ganske komplisert å finne gode målemetoder for denne type aktivitet. At man har måttet ha to utvalg i arbeid for å komme fram til et forslag til indikatorer er en illustrasjon på dette. Det generelle inntrykket av forslaget er at det er svært omfattende og at det vil føre til et ikke ubetydelig merarbeid både for institusjonene og departementet. Etter høgskolens mening bør en legge vekt på å forenkle forslaget betydelig. Formidlingsutvalget II (FU II) har selv erkjent at flere av indikatorene må utredes nøyere. Vi mener også at FU II tar relativt lett på problemet med dobbeltregistrering. Studentprosjekter gir for eksempel både studiepoengsproduksjon og (etter utvalgets forslag) formidlingspoeng. Dette vil etter HiMs mening svekke både ideen med, og logikken bak, resultatbasert finansiering. Vi konsentrerer oss derfor i denne sammenheng om å peke på det vi oppfatter som nødvendige avgrensninger og forenklinger i forslaget.

Definisjon av formidlingsbegrepet

FU II har foreslått samme definisjon av begrepet formidling som er brukt av Formidlingsutvalget I (FU I):

Med formidling menes at vitenskapelig personale

- *kommuniserer vitenskapelige resultater, arbeidsmåter og holdninger til allmennheten.*
- *kommuniserer vitenskapelige resultater, arbeidsmåter og holdninger til brukere. Med "brukere" menes i denne sammenheng avgrensede grupper som har bruk for FoU-basert kunnskap og teknologi i utøvelsen av sitt yrke eller profesjon, samt institusjoner, organisasjoner og andre som kan likestilles med disse.*
- *deltar i samfunnsdebatten med FoU-basert argumentasjon.*

HiM foreslår at det foretas en innsnevring i definisjonen ved at det siste kulepunktet tas ut. Dette er først og fremst av hensyn til operasjonalisering. Det er naturligvis viktig at forskere "deltar i samfunnsdebatten med FoU-basert argumentasjon", men etter HiMs mening blir dette vanskelig både å avgrense og operasjonalisere. Det vil ofte være svært vanskelig å skille mellom alminnelig samfunnsdebatt og "FoU-basert" samfunnsdebatt.

Formidlingsindikatorer

FU II foreslår følgende indikatorer:

1. *Omsetning: Eksterne inntekter fra salg av tjenester og publikasjoner*
2. *Innovasjon og samhandling med arbeidslivet*
  - *bedrifter (selskapsetableringer)*
  - *lisenser*
  - *studentprosjekt*
3. *Publikasjoner*
  - *bøker, læremidler og faglige ressurser*
  - *artikler i fagtidsskrift*

- *aviskronikker og innsiktsartikler*
- 4. *Foredrag/posters på brukerrettede fagkonferanser*
- 5. *Medier og direkte formidling*
  - *bidrag til publikumsarrangement*
  - *bidrag i massemedia (inkludert nettaviser)*

I forbindelse med indikator 1 drøfter FU II forholdet til randsoneinstitusjonene. HiM mener det er svært viktig at det blir funnet en løsning på dette forholdet. Om den løsning som FU II foreslår er den beste, har vi ingen sterk formening om, men det er av stor betydning at incentivene til forskningsformidling er utformet på en slik måte at det ikke gir uhensiktsmessige føringer i den ene eller andre retning. Utvalget argumenter for at omsetning fra formidling bør kunne telle med i formidlingssammenheng, selv om de ikke gjør det i forskningsmodulen. For at det skal være enkelt å operasjonalisere dette, foreslår FU II at en begrenser seg til randsoneinstitusjoner som er organisert i aksjeselskap og der en eller flere UH-institusjoner har en eierandel på 50 % eller over. Dette kan høres enkelt ut, men er ikke uten problemer. For å belyse dette skal vi bruke et eksempel fra vår egen virkelighet. HiMs organisasjon for oppdragsbasert forskning heter Møreforskning Molde AS. I dag eies dette selskapet av HiM med 49 % og av stiftelsen Møreforskning med 51 %. Fra 1. januar 2007 vil stiftelsen Møreforskning etter planen være organisert som et aksjeselskap (Møreforskning AS) hvor HiM får en eierandel på 20 %. HiM vil etter omorganiseringen da i sum ha en eierandel på 59,2 % i Møreforskning Molde AS (49 % direkte og 10,2 % gjennom eierandelen i Møreforskning AS (20 % av 51 %)). Spørsmålet blir da hvordan dette eierskapet vil framstå i forholdet til utvalgets kriterier. Bortsett fra dette forholdet er det en åpenbar fordel med indikator 1 er at den er relativt lett å måle, selv om rene økonomiske indikatorer kan gi visse regnskapsmessige føringer.

Indikator 2 (innovasjon og samhandling) er en vanskelig indikator. Den er viktig i den forstand at den setter fokus på at institusjonene i sektoren skal bidra til utvikling av sin region, men vanskelig fordi det ofte vil være problematisk å fastslå om for eksempel en bedriftsetablering har skjedd som et direkte resultat av arbeid utført ved en høyskole eller et universitet. Denne indikatoren ble drøftet av FU I, som fant ikke å ville foreslå den¹. FU II foreslår at indikatoren tas inn. HiM kan langt på veg støtte den argumentasjonen som føres av FU I, men finner likevel at dette er en så viktig indikator at vi støtter FU II på dette punktet. Vi gjør likevel et vesentlig unntak: Studentprosjekter bør ikke inkluderes. FU II innrømmer da også at dette er et brudd med prinsippet om at bare de ansattes bidrag skal telle med i finansieringsmodellen.

HiM ser på indikatorene 3 og 4 som de mest sentrale for det vi tradisjonelt oppfatter som formidling. Men også her vil en måtte utvikle en liste over godkjente formidlingskanaler, eller kriterier for slike. Vi vet fra arbeidet med forskningspublisering at dette er en meget omfattende oppgave.

HiM er i tvil om berettigelsen av indikator 5. Her vil det sannsynligvis være store avgrensingsproblemer, for eksempel om en person opptrer som forsker/fagperson eller som alminnelig debattant. Indikator 5 kan sies å være knyttet til det tredje punktet i definisjonen av formidling (delta i samfunnsdebatten med FoU-basert argumentasjon). I og med at HiM foreslår at dette punktet skal strykes, er den logiske konsekvens at indikator 5 strykes.

¹ Se side 11 i Sammen om Kunnskap II

Oppsummering

Forslaget fra FU II inneholder mange gode indikatorer for en finansieringskomponent basert på formidling. Det er imidlertid en stor utfordring å gjøre disse indikatorene såpass enkle at de vil fungere på den måten de er tenkt: å bidra til at institusjonene i sektoren stimuleres til å øke sin forskningsformidling.

Høyskolen vil uttrykke en bekymring for det omfanget av dokumentasjon som vil bli nødvendig for å få en tilfredsstillende dekning av det mangfoldet av oppgaver som formidling i vid forstand representerer. Slik som indikatorene er definert i rapporten, vil det medføre betydelige administrative og menneskelige ressurser å få de nye indikatorene på plass. Vi er i tvil om dokumentasjonssystemenes kapasitet til å påta seg slike nye, omfattende oppgaver.

Det kan også reises spørsmål om gevinstene ved det foreslåtte systemet står i et rimelig forhold til arbeidet med å implementere og drifte systemet.

Høyskolen vil generelt anbefale at en arbeider videre med avgrensning og forenkling av systemet. Dette er også viktig for å unngå at regelverket medfører et alt for stort registreringsarbeid for de involverte parter.

Høyskolen foreslår derfor en forsiktig innføring av formidlingskomponenten og støtter anbefalingen om at det igangsettes pilotprosjekter for å finne ut hvordan indikatorene slår ut, før en implementerer systemet i hele sin bredde.